

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „А. КЪНЧЕВ“

ЕВРОПЕЙСКА ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА

проф. д-р Велизара Пенчева

Русе

ЕВРОПЕЙСКА ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА

Програмни документи:

-Римски договор от 1957 г., раздел 4 “Транспорт” Регламентиране на общоевропейска транспортна политика

-Решение на съда на Европейската Общност от 1985 г за започване на действия по отношение на обща транспортна политика

-Бяла книга 1985 - **За изграждане на единния европейски пазар**, съдържа препоръки за осигуряване на свободата на предоставянето на услуги. Цели, включващи разширяване на транспортната инфраструктура, представляваща интерес за Общността, опростяване на граничния контрол и граничните формалности, както и повишаване на безопасността;

-Първа Бяла книга за транспорта 1991 г.-**За прилагане на глобален подход към общата транспортна политика**. В нея се препоръчва: отварянето на транспортните пазари, развитието на трансевропейската мрежа, укрепването на сигурността и социалната хармонизация;

ЕВРОПЕЙСКА ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА

Програмни документи:

-Втора Бяла книга за транспорта 2001 г.-Европейската транспортна политика до 2010г.: насоки за бъдещето. Разглежда перспективата за разширяване на Изток. Мерките целят основно съживяване на железопътния транспорт, насърчаване на морския и речния транспорт, както и подпомагане на свързването в мрежа на различните начини на транспорт.;

-Трета Бяла книга за транспорта 2011 г.-Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите.

Програмни документи в България

- Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020
- Национална програма за развитие: България 2020 – Приоритет
- Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазара
- ОП “Транспорт” 2007 – 2013 и ОП “Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014 – 2020
- Общ генерален план за транспорта на Р. България
- Стратегия за развитие на транспортната инфраструктура на България чрез механизмите на концесията
- Интегрирана транспортна стратегия на България до 2030 (разработва се)

TEN-T

-Решение № 1692/96/ЕО от 23 юли 1996 г. относно общностните насоки за развитието на трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) формулира общите параметри за цялата мрежа. То определя характеристиките на специфичната мрежа за всеки отделен вид транспорт и допустимите проекти от общ интерес, както и 14 приоритетните проекти. Акцентира се върху екологосъобразните видове транспорт, и най-вече железопътните проекти.

-Решение № 1346/2001/ЕО от 22 май 2001 г. за изменение на насоките за TEN-T по отношение на морските пристанища, вътрешните пристанища и интермодалните терминали допълни плана на Общността за развитие на транспорта за всички видове транспорт.

TEN-T

-Преразглеждане на насоките за TEN-T през 2004 г. Разширяванията на ЕС през 2004 г. и 2007 г., наред с някои сериозни закъснения и финансови проблеми, по-специално по отношение на трансграничните участъци, доведоха до цялостно преразглеждане на насоките за TEN-T. Броят на включените приоритетни проекти беше увеличен на **30**, като всички те трябва да отговарят на изискванията на законодателството на ЕС в областта на околната среда. Беше създадена нова концепция за морските магистрала, с оглед постигане на по-голяма ефективност на някои морски пътища и по-добро интегриране на морския транспорт на кратки разстояния с железопътния транспорт.

TEN-T

-Преразглеждане през 2013 г.: интегрирана мрежа, структура на две нива (основна/широкообхватна мрежа), Новата политика на ЕС за транспортна инфраструктура цели превръщането на съществуващата смесица от европейски пътища, железопътни линии, вътрешни водни пътища, летища, вътрешни и морски пристанища и железопътни/пътни терминали в интегрирана мрежа, обхващаща всички държави членки. Създаването на тази мрежа изисква подготовката и прилагането на **хиляди проекти**, насочени към премахване на съществуващите пречки, изграждане на липсващите връзки и подобряване на оперативната съвместимост между различните видове транспорт, както и между регионалните и националните транспортни инфраструктури.

TEN-T

- Широкообхватната мрежа е мултимодална мрежа с относително висока плътност, която осигурява достъп до всички региони на ЕС, с което да се подпомогне тяхното икономическо, социално и териториално развитие. Нейното планиране се базира на редица общи критерии (напр. прагове за обем на терминалите и нужди във връзка с достъпността). Проектите във връзка с широкообхватната мрежа следва да бъдат завършени до края на 2050 г.

ТЕН-Т Широкообхватна мрежа

Широкообхватна мрежа е неразделна част от политиката в областта на ТЕН-Т. Мрежата ще се управлява до голяма степен от държавите от ЕС, като по-малка част от финансирането ще може да се осигурява в рамките на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и, разбира се, на регионалната политика. Тук действа принципът на субсидиарността.

TEN-T

-Основната мрежа включва тези части от широкообхватната мрежа, които са от най-голямо стратегическо значение за европейските и международните транспортни потоци. Целта на развитието на инфраструктурата от основната мрежа е реализирането на безпрепятствени връзки, които ще позволят предоставянето на ефективни и качествени транспортни услуги за гражданите и икономическите оператори. Очаква се тази мрежа да бъде завършена до края на 2030 г. Дефинират се 9 мултимодални коридори.

TEN-T

Основната транспортна мрежа се базира на 9 главни коридора: 2 коридора север-юг, 3 коридора изток-запад; и 4 диагонални коридора.

Всеки коридор трябва да обхваща най-малко 3 вида транспорт, 3 държави членки и 2 трансгранични участъка.

Благодарение на тази мрежа ще се преобразуват връзките изток-запад, ще бъдат избегнати задръстванията, ще се модернизира инфраструктурата и ще се рационализират трансграничните транспортни операции в интерес на пътниците и предприятията в целия ЕС.

TEN-T

ДАТСКА ДЪРЖАВНА КОРДОНА	КОРДОН КЪМЪЛ - КОТЛОВО СЪДРЕМНОКОНЕ	АТЛАНТИЧЕСКИ КОРДОН
КОРДОН СЪВЪНО МОРЕ - ДАТСКА МОРЕ	СЪВЪНОМОРЕ СЪДРЕМНОКОНЕ КОРДОНА	КОРДОН СЪВЪНО МОРЕ - СЪДРЕМНОКОНЕ
СЪДРЕМНОКОНЕ КОРДОНА	РЪСКО-КАСПИЙСКИ КОРДОН	РЪСКО ДЪРЖАВНА КОРДОНА

TEN-T

Два от 9-те приоритетни коридора преминават през територията на България:

Corridor № 4 Orient/East-Mediterranean- свързва Северно, Балтийско, Черно и Средиземно море

Vidin – Sofia – Burgas/TR border-модернизация ж.п.

Sofia – Thessaloniki – Athens/Piraeus-проучване ж.п.

Vidin – Craiova-трансгранична модернизация на автомобилния път

Коридор № 9 Рейн Дунав

Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz

Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz

München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – UA border

Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar

Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Braşov/Craiova – Bucureşti –

Constanţa – Sulina

TEN-T

TEN-T

- Komárom – Komárno **IWW** Studies and works for cross-border bridge
- Arad - Braşov - Bucureşti – Constanta **Rail** upgrading of specific sections; studies high-speed
- Main – Main-Donau-Canal **IWW** studies and works on several sections and bottlenecks; inland waterway ports:multimodal interconnections with rail
- Slavonski Brod **Port** Studies and works
- Giurgiu, Galaţi **Port** Further development of multimodal platforms and connections with the hinterland: studies and works
- Danube (Kehlheim - Constanţa/Midia/Sulina) **IWW** studies and works on several sections and bottlenecks; inland waterway ports:multimodal interconnections
- Sava **IWW** Studies and works on several sections and bottlenecks (including cross-border bridge)
- Bucharest – Danube Canal **IWW** Studies & works
- Constanta **Port, MoS** port interconnections, MoS (including icebreaking services)
- Craiova – Bucharest **Rail** Studies and works

TEN-T

В основната TEN-T мрежа на територията на Р. България са включени:

- направленията на Общоевропейските транспортни коридори („Рейнско-Дунавски” – вътрешноводен път р. Дунав, пристанища Видин и Русе и интермодален терминал в Русе;
„Ориент/Източно-Средиземноморски” – железопътно и пътно трасе по направленията Видин – София – Кулата и София – Пловдив – Бургас/Свиленград (турска граница);
- железопътното направление София – Горна Оряховица – Русе – Букурещ;
- пътно направление София – Велико Търново – Русе – Букурещ.

TEN-T

В картата на разширената мрежа, освен направленията и възлите в съществуващата карта на TEN-T, са включени и следните нови предложения: пет нови пътни трасета –
направлението София – Велико Търново – Шумен – Варна, Скоростен път Рила, по направлението „Кюстендил- Дупница – Самоков – ПВ Богородица – АМ „Тракия”/ АМ „Хемус”, Скоростен път I-2 „Русе – Шумен”, Скоростен път „Варна – Дуранкулак” и Път „Пловдив – Рудозем”, Пристанище Силистра. В нея попадат и железопътните връзки към Варна.

TEN-T

ВЪЗЛИ от мрежата

Летища

- основна: София,
- разширена: Варна, Бургас, Пловдив, Горна Оряховица

Морски пристанища

- основна: Бургас,
- разширена: Варна

Речни пристанища

- основна: Русе
- разширена: Видин, Лом, Оряхово, Силистра, Свищов

Железопътни терминали

- основна: София, Русе, Горна Оряховица, Пловдив
- разширена: Драгоман, Свиленград

TEN-T

ТЕН-Т направление "Исток - Запад"

Северно море – Балтика; Средиземноморски коридор; коридор Рейн - Дунав.

Hamburg – Berlin

Rostock – Berlin – Dresden

Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden

Dresden – Ústí nad Labem – Melnik/Praha - Kolin

Kolin – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad –

Timișoara – Craiova – Calafat – **Vidin – Sofia**

Sofia – Plovdiv – Burgas

Sofia – Thessaloniki – Athina – Piraeus – Lemesos – Lefkosia

Athina – Patra/Igoumenitsa

ТЕН-Т направление "Изток - Запад"

Северно море – Балтика; Средиземноморски коридор; коридор Рейн - Дунав.

- Коридорът **Северно море - Балтика** ще свърже, на първо място, пристанищата по източното крайбрежие на Балтийско море с тези на Северно море. Той ще минава през територията на осем държава (Финландия, Литва, Латвия, Естония, Полша, Германия, Холандия и Белгия).
- Средиземноморският коридор** ще свърже средиземноморските държави (Испания, Франция, Италия, Словения, Хърватия) с континенталната Унгария (достигайки до границата и с Украйна).
- **Рейн - Дунав** трябва да свърже с помощта на основната европейска водна артерия, както и на мрежа от шосета и железопътни линии, минаващи край нея, пет държави от ЕС: Германия, Австрия, Словакия, Унгария и Румъния.

ТЕН-Т направление "Север – Юг", Скандинавия - Средиземно море ; Рейн-Алпи

Коридорът **Скандинавия - Средиземно море** ще свърже големите градове и пристанища на Скандинавия и Северна Германия с индустриалните центрове на Южна Германия, Австрия и Северна Италия, а също с италианските пристанища и с Малта.

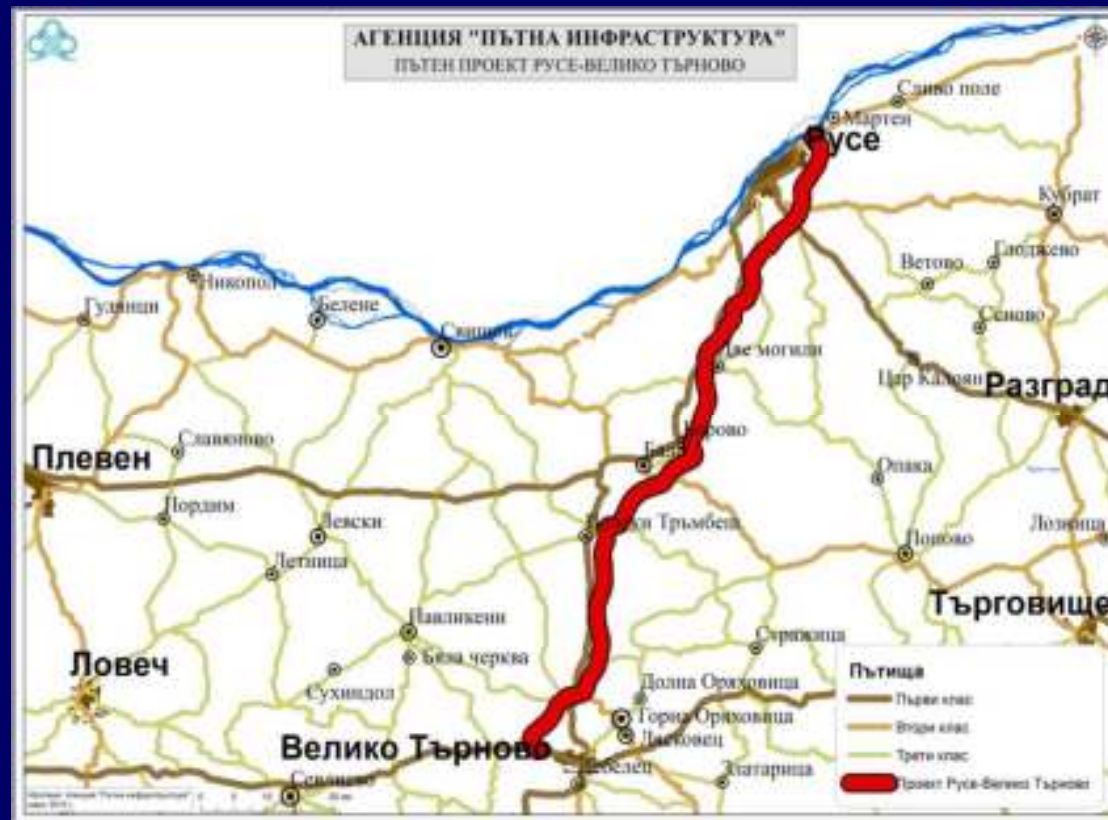
Коридорът **Рейн-Алпи** ще свърже, през Швейцария, пристанищата на Северно море (Ротердам и Антверпен) със Средиземноморския басейн (Генуа).

ТЕН-Т диагонално направление

Диагоналните направления, които допълват направленията "Изток - Запад" и "Север - Юг", включват четири коридора: Балтика-Адриатика, Северно море - Средиземно море, Средноизточния (Германия - Гърция - Крит) и Атлантическия коридори. Те ще свържат развитите страни от Западна Европа със средиземноморските държави. Атлантическият коридор пък ще свързва Португалия и Испания (на запад) с Франция и Германия (на изток).

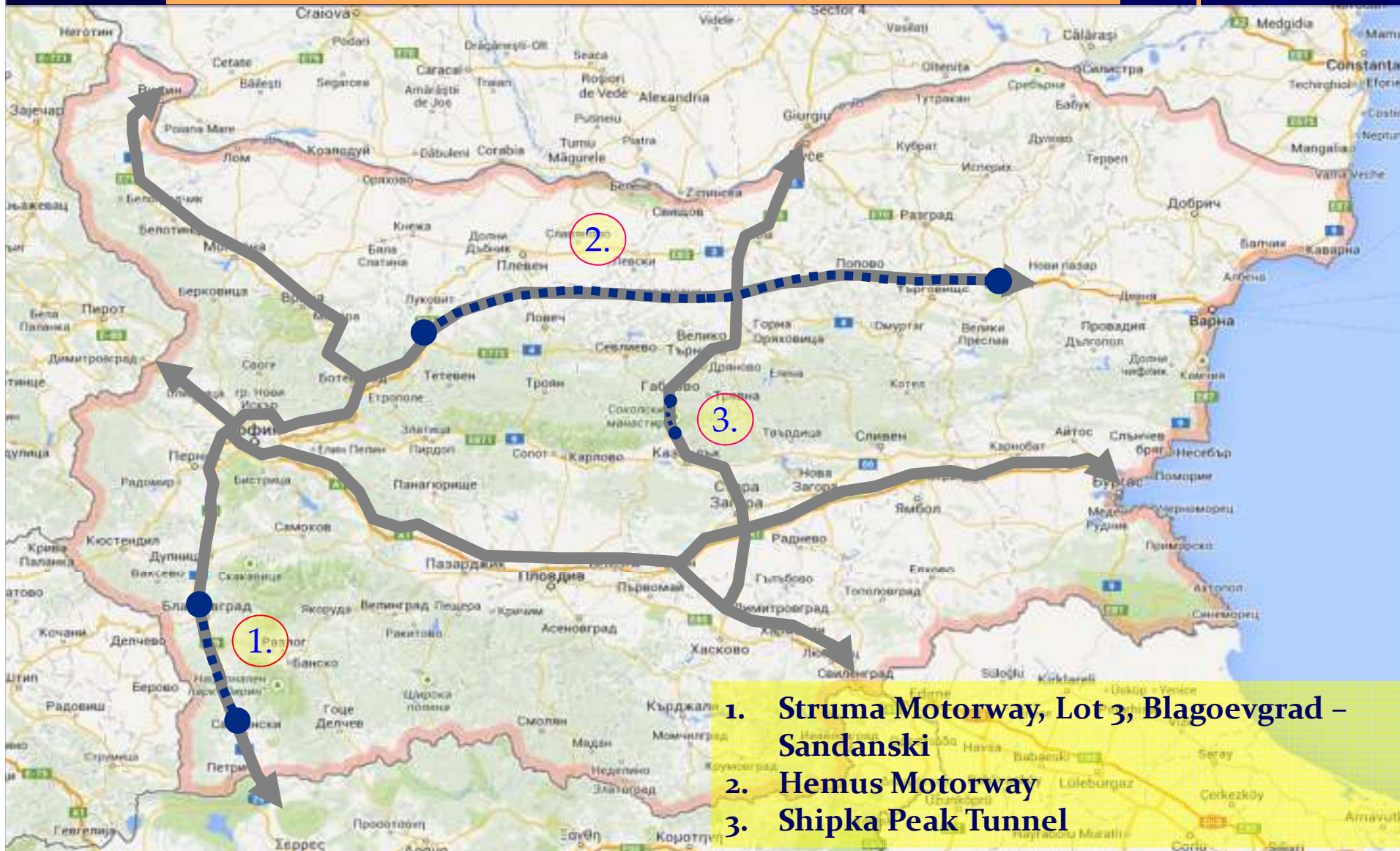
Русе-Велико Търново

Транспортни коридори

Пътна инфраструктура 2014 – 2020

Магистрална мрежа

ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПРОЕКТИ

2014 – 2020

- ❖ Реконструкция на жп линията Пловдив – Бургас – фаза 2
- ❖ Модернизация на жп линията София – Пловдив – участък София – Септември
- ❖ Модернизация на жп линията Карнобат – Синдел
- ❖ Възстановяване на проектните параметри на жп линията Русе – Варна.

Железопътна инфраструктура 2014 – 2020

1. Plovdiv – Burgas : Stage II
2. Elin Pelin – Septemvri
3. Vidin – Medkovets (CEF)
4. Dragoman – Sofia – Elin Pelin (CEF)
5. Ruse – Varna (alternative project)

Транспорт в градовете 2014 – 2020, 2030, 2050

За градския транспорт -
голяма промяна към по-чисти автомобили и по-чисти горива.

- 50% намаляване на автомобилите с конвенционално гориво до 2030 г. и постепенното им изчезване в градове до 2050 г.;
- До 2050 г. броят на жертвите в автомобилния транспорт да се доближи близо до нула. В съответствие с тази цел ЕС има за задача до 2020 г. жертвите по пътищата да бъдат намалени наполовина.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

2014 – 2020

Области:

-Чисти, ефикасни, безопасни, безшумни и интелигентни превозни средства;

-Инфраструктура и интелигентни системи

- Интелигентна, „зелена“ и климатично устойчива инфраструктура с ниски разходи за поддръжка;
- Инфраструктура за разпространение на алтернативни горива в цяла Европа

-Транспортни услуги и операции за пътници и товари

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

2014 – 2020

ИНТЕГРИРАНА ТРАНСПОРТНА СТРАТЕГИЯ НА Р. БЪЛГАРИЯ до 2030

1. Ще очертава приноса към Единното европейско транспортно пространство, като включва планирани инвестиции в основната и широкообхватната Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), както и в основните (градски) възли от мрежата

2. Ще се разработи национален транспортен модел

3. Ще съдържа реалистичен списък с проекти, които да бъдат готови за финансиране по линия на Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие

Благодаря за вниманието!
проф. Велизара Пенчева
